

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้โลกได้เจริญก้าวหน้าด้วยเทคนิควิทยาศาสตร์ใหม่ สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมายและรวดเร็ว ทำให้บุคคลในสังคมทุกหนทุกแห่งปรับตัวไม่ค่อยทันอิทธิพลจากสิ่งเหล่านี้ มีผลกระทบกระเทือนต่อการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเป็นอย่างมาก การศึกษาที่ดีจะต้องช่วยให้บุคคลเข้าใจสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังจะต้องพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลและสังคมอยู่รอดอย่างเข้าใจโลกและก้าวไปข้างหน้าด้วยดี การจัดการศึกษาจึงต้องเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรวิธีสอนให้ทันโลกและวิทยาการสมัยใหม่ การศึกษาจึงได้เน้นหนักไปในทางพัฒนาความเจริญของแต่ละบุคคลตามความสนใจ ความถนัดและความต้องการของเขาให้ทุกคนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ตามลำพัง (Individual Study) อย่างลึกซึ้ง เพื่อความเจริญก้าวหน้าของแต่ละบุคคล (อัมพร ปันศรี 2521: ๑) การจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญและเน้นถึงการศึกษาค้นหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่าที่จะรับฟังครูอธิบายในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง จะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาขึ้นไปตามความสามารถของตนเอง และเป็นการขยายความรู้และประสบการณ์ให้แก่เด็กเรียน ทำให้นักเรียนเป็นคนที่มีความรู้กว้างไกลทันสมัยอยู่เสมอ และเป็นบุคคลที่เฉลียวฉลาดทันเหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันสามารถแก้ปัญหาของตนให้ลุล่วงไปด้วยดีและดำรงชีวิตอยู่ได้โดยราบรื่น (กระทรวงศึกษาธิการ 2504 : ๑) อุปกรณ์สำคัญที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาและการเรียนการสอน ให้ประสบการณ์แก่นักเรียนอย่างสมบูรณ์ คือ หองสมุด เพราะหองสมุดไม่เพียงแต่จะจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมความรู้ทุกสาขาวิชาการเท่านั้น

แต่ยังจัดให้เหมาะสมกับความยากง่ายตามระดับวัยและความต้องการของนักเรียน อีกด้วย ทั้งนี้ในห้องสมุดนั้นมีทั้งหนังสือ รูปภาพ อนุสาร แผนที่ มุมสบาย มุมเกม และวัสดุสิ่งพิมพ์อื่น ๆ อย่างพร้อมบริบูรณ์ สำหรับเป็นชุมชนทรัพยากรความรู้ สำหรับครูและนักเรียนแต่ละคนได้เสาะแสวงหาตามความพอใจและความต้องการ เกิดที่แวดลอมควยหนังสือก็มีคุณค่าทางานานานานิก บอมรูเร็วรูกวางกวากการ เรียบนเพียง ตามบท เรียบนประจำวันในชั้น เรียบนและได้มีโอกาสฝึกหัดค้นคว้าหาความรู้ควยวิธี ที่อ่านวยประโยชน์ที่สุด เพราะเป็นการเรียบนควยตนเอง (รัฐจวน อินทรกำแหง 2508 : 1) ห้องสมุดจึง เป็นสถานที่เสริมสร้าง เขาวชนและชนในชาติให้มีภูมิปัญญา สูงขึ้น มีความรู้ความสามารถกว้างขวางทันโลกและทันเหตุการณ์ เป็นแนวทาง สรวงสรรคและพัฒนาตนเองทั้งในกานสติปัญญาและจิตใจ ซึ่งจะทำให้สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ใค้โดยสุขสบายและปลอดภัย เพราะการศึกษาหาความรู้จากห้อง สมุด ช่วยปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ ลมูล รัตตการ ใค้เขียนไว้ว่า ห้องสมุดเป็นแหล่งรวมวิทยการต่าง ๆ ที่ครูสอนและนักเรียน เขามาควนควาหาความรู้ทุกแขนงวิชาที่มีการ เรียบนการสอนในสถาบันการศึกษานั้น เป็นที่ที่ทุกคนจะ เลือกอ่านหนังสือและค้นควาหาความรู้ใค้โดยอิสระตามความสนใจ ของแต่ละบุคคล ช่วยใค้ไขทองสมุกพอใจที่จะอ่านหนังสือต่าง ๆ โดยไม่รู้จักจบสิ้น ทำให้มีความรู้กว้างไกล ทันสมัยอยู่เสมอ ช่วยใค้ไขมีนิสัยรักการอ่าน รู้จัก การควนควาหาความรู้ควยตนเอง ใค้ทุกคนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และช่วยใค้ไขทองสมุกรับรู้ในสมบัติสาธารณะ รู้จักใช้และระวังรักษาอย่างถูกต้อง (ลมูล รัตตการ 2522 : 1)

ดังนั้น เพื่อใค้ไขที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาวิธีค้นควาหาความรู้ ควยตนเอง และนำไปใค้ไขประโยชน์ในชีวิตประจำวันใค้ หลักสตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จึงใค้ไขบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการใค้ไขทองสมุกไว้ในหลักสตร กลุ่มทักษะภาษาไทย เพื่อใค้ไขครูใค้ไขเป็นแนวทางในการสอนนักเรียนใค้ไขวิธี ใค้ไขหนังสือ มุมหนังสือ หรือห้องสมุก ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ใค้กำหนดเนื้อหาซึ่งเป็นข้อปฏิบัติ ในการอ่าน การใค้ไขหนังสือ การใค้ไขมุมหนังสือหรือห้องสมุก เน้นในเรื่องท่าทาง การอ่านหนังสือที่ถูกต้อง วิธีเปิดและปิดหนังสือ วิธีพลิกหนังสือและจับหนังสือ

วิธีเก็บและรักษาหนังสือ วิธีปฏิบัติในการใช้มุมหนังสือ ห้องสมุดและวิธียืมหนังสือ (กระทรวงศึกษาธิการ 2525 : 7) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 กำหนดเนื้อหาเป็นข้อปฏิบัติในการอ่าน การใช้หนังสือ การใช้มุมหนังสือหรือห้องสมุด เน้นในเรื่องท่าทางที่ถูกต้องในขณะที่อ่านหนังสือ การใช้ การเก็บรักษาหนังสือและการดอมหนังสือ วิธีซ่อมหนังสือ วิธีใช้สารบัญ การจัดหนังสือในห้องสมุด ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งอื่น ๆ ที่มีในห้องสมุดและมารยาทในการใช้ห้องสมุด (กระทรวงศึกษาธิการ 2525 : 20-21) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 กำหนดเนื้อหาเป็นข้อปฏิบัติในการใช้ห้องสมุดและแหล่งหาความรู้ เน้นในเรื่องการปฏิบัติตนในห้องสมุด การใช้พจนานุกรม การใช้กราฟ สถิติ แผนภูมิ ลูกโลก การรู้จักเลือกหนังสืออ่าน วิธีปฏิบัติในการใช้มุมหนังสือ ห้องสมุด มารยาทและข้อปฏิบัติในการยืมหนังสือจากห้องสมุด (กระทรวงศึกษาธิการ 2525 : 39) เพื่อให้การเรียนการสอนตรงตามเนื้อหาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โรงเรียนประถมศึกษา จึงมีความกระตือรือร้นที่จะจัดห้องสมุดโรงเรียนขึ้นเพื่อ เป็นสถานที่ที่ฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักอ่านหนังสือหลาย ๆ เล่ม นอกเหนือไปจากหนังสือแบบเรียน ทั้งนี้เพื่อเสริมความรู้ ความเข้าใจและขยายขอบเขตความรู้ให้กว้างขวางออกไป เป็นการช่วยให้นักเรียนรู้จักพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ใค้ถูกต้องและรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาจึง เป็นแหล่งการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการวางรากฐานการศึกษาแก่พลเมืองของชาติ เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ฝึกฝนให้นักเรียนใค้ค้นคว้าหาความรู้และมีความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน ทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2524 : 1)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เห็นความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา ตามแนวทางของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 อย่างมาก จึงได้กำหนดนโยบายสนับสนุนให้มีการจัดห้องสมุดโรงเรียนไว้ในแนวนโยบายการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเพื่อสนองนโยบายดังกล่าวนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

จึงได้จัดให้มีโครงการจัดทำหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนขึ้นในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) โดยจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัดซื้อหนังสือให้โรงเรียนในสังกัด โดยเริ่มดำเนินการลักษณะห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนก่อน ซึ่งให้บริการทุกโรงเรียนในกลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนมีห้องสมุดเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้และส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียนและประชาชนทั่วไปในชุมชนนั้น เพื่อให้ห้องสมุดเป็นแหล่งสำหรับครูใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้นและเพิ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยบางประการของนักเรียนในค่านิสัย รักการอ่าน การจัก การเก็บรักษาหนังสือและการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ 2527 : 7) โดยเริ่มปีงบประมาณ 2525 ดำเนินการให้มีห้องสมุดในโรงเรียนที่ทำการกลุ่มก่อน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ขนาด 1 ห้องเรียน เป็นเงินกลุ่มละ 25,000 บาท แบ่งเป็นค่าหนังสือ ครุภัณฑ์ วัสดุและค่าใช้จ่าย ในการอบรมครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ และในปีงบประมาณ 2527 สามารถดำเนินการได้ทุกกลุ่มโรงเรียนเพราะได้รับการช่วยเหลือจาก องค์การยูนิเซฟ หอการค้าอเมริกัน โครงการความช่วยเหลือของออสเตรเลีย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และโครงการห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา (ส่วนเงินยืมธนาคารโลก) และในปี 2528 และปี 2529 จัดสรรงบประมาณเป็นค่าหนังสือสำหรับเด็ก ตามความต้องการของกลุ่มโรงเรียน โดยดำเนินการไปทุกกลุ่ม (กระทรวงศึกษาธิการ 2527 : 20) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังได้ติดตามและประเมินผลโครงการจัดทำหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนประจำปี 2526-2527 ซึ่งการประเมินผลภายในกลุ่มโรงเรียนสรุปได้ว่า โรงเรียนที่เป็นที่ตั้งของกลุ่ม มีห้องสมุดอยู่ก่อนแล้ว ทำให้โรงเรียนภายในกลุ่มใช้เป็นศูนย์กลางในการคัดเลือกหนังสือ นักเรียนให้ความสนใจและติดตามอ่านหนังสือจากกระเป่าหนังสือมาก ครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าโครงการนี้มีประโยชน์ต่อครูและนักเรียนมาก ควรดำเนินการต่อไป นอกจากการจัดหนังสือและห้องสมุดโรงเรียนเพื่อบริการค่านการอ่าน

การค้นคว้าของนักเรียนแล้ว โรงเรียนส่วนมากยังไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เช่น การเล่านิทาน การเชิดหุ่น การประกวดการอ่าน การจับป้านิเทศ มุมสบาย มุมเกม การแนะนำหนังสือ ทั้งนี้เพราะครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ยังมีภาระรับผิดชอบงานอื่น ๆ อีกมาก จึงมีเวลาจำกัดและผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ติดตามการดำเนินงานหรือให้ความสนใจเท่าที่ควร การดำเนินงานโครงการห้องสมุดยังไม่ขยายความสำคัญไปสู่ชุมชนมากเท่าที่ควร วัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจากจังหวัดไม่มั่นคง แข็งแรง และสมบูรณ์แบบนักและอุปสรรคที่สำคัญคือ โรงเรียนขาดครูที่มีความสนใจและรักงานบรรณารักษ์ ครูผู้ทำหน้าที่บรรณารักษ์ไม่มีความรู้และเทคนิคในการจัดกิจกรรมบริหารงานห้องสมุด ทำให้การดำเนินการล่าช้า (กระทรวงศึกษาธิการ 2527 : 51-52)

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ได้เล็งเห็นความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาและเพื่อสนองนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกับไ้รับงบประมาณในการดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2525 ถึงปีงบประมาณ 2527 ครบทุกกลุ่มโรงเรียน จึงได้มีการส่งเสริมการจัดห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาขึ้น โดยจัดการอบรมครูผู้ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนในปีการศึกษา 2526 และในปีการศึกษา 2527 ได้จัดสัมมนาเพื่อขจัดปัญหาการบริหารห้องสมุด เพื่อให้ห้องสมุดมีคุณภาพดีขึ้น และจัดประกวดห้องสมุดโรงเรียนดีเด่นระดับกลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี การดำเนินงานห้องสมุดนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการนิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง เพราะจะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนครูผู้รับผิดชอบมีความใส่ใจสนใจและกระตือรือร้นในการดำเนินงานต่อไปให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเนื่องจากการประเมินผลโครงการห้องสมุดโรงเรียนประจำปี 2526-2527 นั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สุ่มตัวอย่างจาก 12 เขตการศึกษา เขตละ 1 จังหวัด และจังหวัดละ 1 กลุ่มโรงเรียน รวมเป็น 12 กลุ่มโรงเรียน ทำให้ได้ผลการประเมินดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า ห้องสมุดโรงเรียนยังประสบกับปัญหาต่าง ๆ อยู่มาก ทำให้การดำเนินงานของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะความไม่พร้อม

ของวิศกุปกรณ์และบุคลากรนั่นเอง จึงเป็นหน้าที่ของกลุ่มโรงเรียนที่จะต้องร่วมมือกันระหว่างครูบรรณารักษ์ภายในกลุ่มโรงเรียน จะต้องช่วยเหลือกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อที่จะได้จัดห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนให้เป็นสถานที่แห่งแรกที่จะให้เกิดโครงการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และรู้จักใช้ห้องสมุดอันเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองต่อไป ดังนั้นครูบรรณารักษ์จะต้องจัดบริการต่าง ๆ ของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ เพราะงานบริการเป็นหัวใจของห้องสมุด นอกจากจะเป็นการสร้างทัศนคติและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและมั่นคงระหว่างผู้ใช้ห้องสมุดกับห้องสมุดแล้ว ยังเป็นการช่วยเหลือใหญ่ผู้ใช้ห้องสมุดได้ใช้บริการของห้องสมุดอย่างมีประสิทธิภาพด้วย (ชาคาศักดิ์ วชิรปริชาพงศ 2519 : 4) การจัดห้องสมุดจะสัมฤทธิ์ผลตามจุดหมายหรือไม่ขึ้นอยู่กับการสำเร็จของบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นเป็นอันดับแรก และเป็นหน้าที่ของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนที่จะต้องพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่าง พร้อมทั้งจะช่วยเหลือให้บริการต่าง ๆ แก่โรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนด้วย ซึ่งสำหรับห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ยังไม่ได้มีการศึกษาว่ามีบทบาทมากน้อยเพียงไร สามารถให้บริการแก่ครู นักเรียนและประชาชนอย่างไรบ้าง และผู้ใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนได้ใช้บริการอย่างไรมากน้อยเพียงไร หรือได้ใช้บริการอะไรบางอย่างจากห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการจัดห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของผู้ใช้นั้น ดังนั้นผู้วิจัยซึ่งกำลังปฏิบัติงานอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี จึงเห็นสมควรที่จะศึกษาการจัดและการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลมาเสนอใหญ่ผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดสุพรรณบุรี นำไปประกอบการพิจารณาพิจารณาการปรับปรุงห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีให้มีคุณภาพดีขึ้น เป็นประโยชน์แก่ครู นักเรียนระดับประถมศึกษา และประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีตามการรับรู้ของผู้จัดห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

2. เพื่อศึกษาการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
งานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีตามการรับรู้ของผู้ใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

ขอบ เขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาเฉพาะ การจัดและการใช้ห้องสมุดกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี เท่านั้น

2. ศึกษาการจัดห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีในค่าน สถานที่ ครุภัณฑ์ วัสดุสิ่งพิมพ์
บุคลากร การเงิน การจัดบริการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดให้แก่
ผู้ใช้ห้องสมุดและโรงเรียนภายในกลุ่ม และการมีส่วนร่วมในการจัดห้องสมุดกลุ่ม
โรงเรียนของผู้ใช้ห้องสมุด

3. ศึกษาการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีในค่าน เวลาในการใช้ สาเหตุของการใช้และ
ไม่ใช้ วัตถุประสงค์ของการใช้ วิธีการใช้ การบริการ การใช้ประโยชน์
จากกิจกรรมต่าง ๆ และความตองการของผู้ใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษา หนังสือ เอกสาร วารสาร บทความ งานวิจัยต่าง ๆ
ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอบถาม สัมภาษณ์ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน
ครูบรรณารักษ์ ครู และนักเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
ที่จะเป็น เครื่องมือในการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถาม 5 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่ห้องสมุดกลุ่ม
โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน
เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูในโรงเรียนที่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของครู

ชุดที่ 4 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียนในโรงเรียนที่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของนักเรียน

ชุดที่ 5 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนภายในกลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของโรงเรียนภายในกลุ่ม

3. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความถูกต้อง และความเหมาะสมของการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูบรรณารักษ์ ครู และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 796 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ 57 คน ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน 57 คน ครูในโรงเรียนที่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ 241 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนที่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ 342 คน และครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนภายในกลุ่ม 99 คน โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ตัวอย่างประชากรควบคุมตนเอง และขอความร่วมมือจากตัวอย่างประชากรให้ส่งแบบสอบถามคืนที่งานนิเทศการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอและกิ่งอำเภอ โดยผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนควบคุมตนเองจากศึกษานิเทศก์อำเภอทุกอำเภอ ตามวันและเวลาที่กำหนดไว้

5. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้คืนมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ แบบรอบละ และเรียงลำดับจากน้อย แล้วนำเสนอในรูปตาราง และความเรียง

6. สรุปผลการวิจัย อภิปราย ไขข้อสงสัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่เชื่อถือได้ เพราะได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมแล้ว
2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยออกแบบสอบถามด้วยความจริงใจ และให้ความร่วมมือด้วยดี ข้อมูลจากแบบสอบถามจึง เป็นที่เชื่อถือได้

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน หมายถึง ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่ม หรือโรงเรียนที่ทำการกลุ่ม หรือห้องสมุดของโรงเรียนที่คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเห็นว่าเหมาะสม ที่จัดเป็นห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนนั้น ๆ เป็นสถานที่รวบรวม เอกสาร หนังสือ และอุปกรณ์โสตทัศนวัสดุต่าง ๆ อันเป็นแหล่งวิชาการ ความรู้ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานและการบริหารงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งครอบคลุมเรื่อง สถานที่ ครุภัณฑ์ วัสดุสิ่งพิมพ์ บุคลากร การเงิน การจัดบริการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ห้องสมุดจัดให้แก่มัคคุเทศก์ และโรงเรียนภายในกลุ่ม และการมีส่วนร่วมในการจัดห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนของมัคคุเทศก์

การใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน หมายถึง การที่ ครู นักเรียน และประชาชนได้เข้าไปใช้บริการต่าง ๆ ในห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งครอบคลุมเรื่อง เวลาในการใช้ สาเหตุของการใช้และไม่ใช้ วัตถุประสงค์ของการใช้ วิธีการใช้ การใช้บริการ การได้ประโยชน์จากกิจกรรมต่าง ๆ และความต้องการของมัคคุเทศก์

ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน หมายถึง ครูบรรณารักษ์โรงเรียนที่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ หรือครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนที่

คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเห็นสมควรให้ทำหน้าที่บริหารงานและดำเนินการจัด
ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
สุพรรณบุรี

ครูบรรณาธิการห้องสมุดโรงเรียนภายในกลุ่ม หมายถึง ครูบรรณาธิการ
ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียนนั้น ๆ เป็นครูผู้ทำหน้าที่
บริหารงานและดำเนินการจัดห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนที่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน
ตั้งอยู่ ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดสุพรรณบุรี

ครู หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนที่ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่
ซึ่งเป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนที่ห้อง
สมุดกลุ่มโรงเรียนตั้งอยู่ ซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา
2528 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงสภาพการจัดและการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี
2. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดและการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งได้ทราบความคิดเห็นและข้อ
เสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูบรรณาธิการ ครู นักเรียน เกี่ยวกับการจัด
และการใช้ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน อันจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนและครู
บรรณาธิการในการจัดและปรับปรุงห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาให้มีคุณภาพดีขึ้น
และเป็นผู้ดำเนินการจัดห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

3. ใ้ข้อมูลที่จะเป็นแนวทางแก่ผู้บริหารการศึกษาของสำนักงานการ-
ประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ในการปรับปรุงห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ใหม่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการจัดห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย